

CONSTRUINT VALORS

Dirigit a: Educació Secundària (3 i 4 ESO)

Un programa d'EpTS/ApS de:

medicusmundi
mediterrània

Amb el suport de:

**Conselleria de Famílies
i Afers Socials**

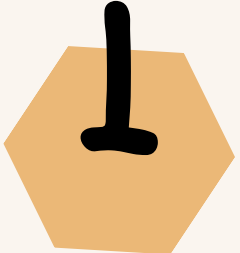
Direcció General
de Cooperació i Immigració

La Direcció General de Cooperació no és
responsable dels continguts dels materials elaborats
per l'entitat en el marc del projecte finançat.

Agenda

INTRODUCCIÓ

- Què és *Medicusmundi*? + presentació projecte 5 MIN
- Presentacions en cercle + Acords grupals 25 MIN
- un tast de teoria del cicle de producció-consum 30 MIN
- Elaboració maqueta + exposició + selecció 1H APROX

Medicusmundi Mediterrània i Construint Valors

INTRODUCCIÓ

QUÈ ÉS LA SALUT? QUÈ DIU LA OMS?
QUÈ SÓN ELS DETERMINANTS SOCIALS DE LA SALUT?

El projecte Construint Valors:

Tindrem 5 sessions amb vosaltres.
Tractarem els cicles de:

- Alimentació
- Tèxtil
- Aparells electrònics

La metodologia:

Es basa en un “learning by doing”,
és a dir, aprenent-fent, on farem
ús de maquetes de LEGO.

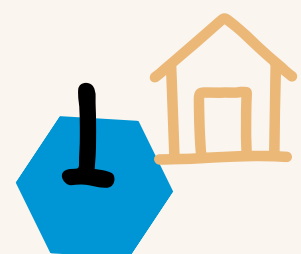
També ens visitaran activistes,
farem una visita a la Fundació
Deixalles i montarem una exposició
... però anem per passes!

www.medicusmundi.cat
www.construyevalores.es

Cronograma

Introducció al
projecte i
presentacions.
El punt de partida:
**el model de
producció global**
(2 hores)

**Impactes
eco-socials del model
consumista**
(2 hores)

**Aprofundim:
Impactes
eco-socials**
(1 hora)

**Actors, solucions,
accions col·lectives i
agencies**
(1 hora)

**Visita d'agents
socials** i indagació
creativa de solucions
de futur
(2 hores)

Cronograma

Sortida: visita a la
seu d'un agent social:
la **Fundació Deixalles**

Exposicions de les
maquetes: compartir
el coneixement

objectius del projecte

ÉS IMPORTANT! ENS DEIXAM
ALGUNA COSA?

És important saber des d'on
venim per saber cap on anam.
Entre totes, és el moment
d'ajustar expectatives i xerrar al
voltant de què volem aconseguir
en aquestes sessions que tenim
per davant.

**Omplir el formulari “Línia de
base”.**

Sí

Divertir-se mentre
reflexionam plegades.

Acostar-nos a una **mirada
local-global i complexa de
les problemàtiques** i
alternatives del consum
del nord global.

Entrenar les nostres
habilitats comunicatives i
de feina en equip.

INTRODUCCIÓ

No

**Cercar culpables
individuals** de les accions
que perjudiquen els
ecosistemes ni a les
persones.

Presentacions i acords grupals

BON TRACTE /
DISCRIMINACIÓ

ACORDS DE COMUNICACIÓ
(NO VERBALS)

RESPECTE DEL TEMPS

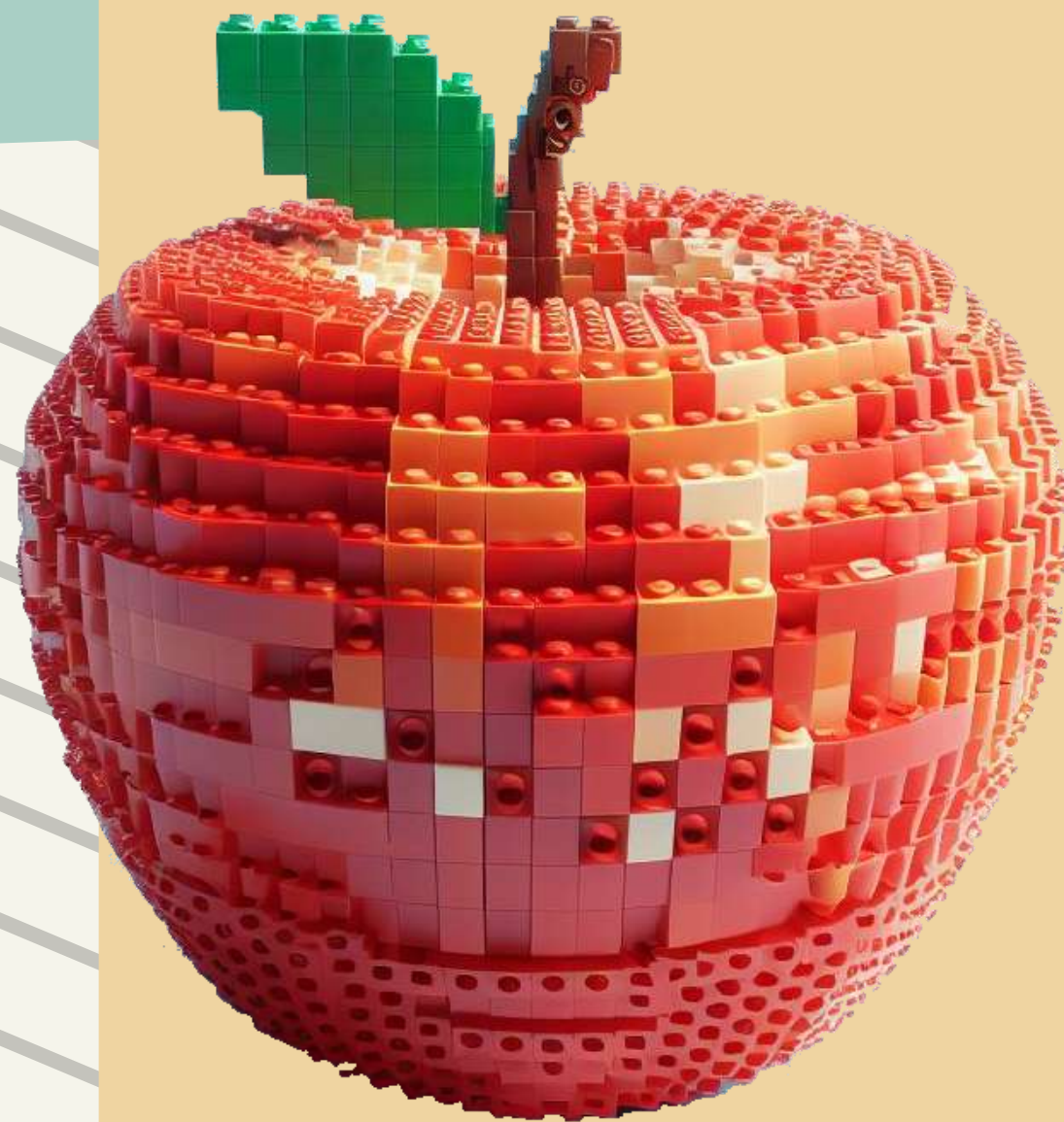
DISTRIBUCIÓ DE ROLS

PARTICIPACIÓ

DISFRUTAR

- Com et dius?
- Una cosa que t'hagi passat bona la darrera setmana?
- Fenòmen climatològic

”

EL CICLE DE L'ALIMENTACIÓ: EL MODEL DE PRODUCCIÓ GLOBAL

“Amb l'agricultura industrial ens
estem menjant el món”

Duch, G (2010)

El cicle de l'alimentació

LES PREGUNTES IMPORTEN!

- Fa 100 anys, creis que l'alimentació era la mateixa?
- On es produeixen els aliments que arriben a casa?
- Com es produeixen els aliments que arriben a casa?
- Quins impactes ecològics i socials s'associen al model de producció agroindustrial?

El cicle de l'alimentació

ON ES PRODUEIXEN ELS ALIMENTS QUE
ARRIBEN A CASA?

LA CADENA DE PRODUCCIÓ GLOBAL

<https://www.youtube.com/watch?v=5kpYPWG3OKs>

El cicle de l'alimentació

Part de les gambes que es consumeixen a Espanya provenen d'**Hondures, Mèxic i l'Equador, Indonèsia, Vietnam o Tailàndia.**

Les gambes viatgen des dels països productors fins a la **Xina**, on són pelades i congelades.

Després les gambes viatgen a països europeus, com **Anglaterra o Holanda.** Allí s'arrebossen.

Una vegada han estat arrebossades, s'inicia la distribució a la resta de països europeus, entre els quals es troba **Espanya.**

ON ES PRODUEIXEN ELS ALIMENTS QUE ARRIBEN A CASA?

LA CADENA DE PRODUCCIÓ GLOBAL

<https://view.genial.ly/63a2cee6d8f3280012568110/interactive-content-viatgegamba>

El cicle de l'alimentació

**ON ES PRODUUEIXEN ELS ALIMENTS QUE
ARRIBEN A CASA?**

AGRICULTURA GLOBAL I CAPITALISTA

- zació** (dècada dels anys 80) > Disseny
e producció, distribució i consum > comerç
ional (polítiques econòmiques lliure comerç)
- ents que menses poden haver fet molts
tres i passar per moltes mans abans de ser
- distància entre la producció i el consum
ombrosos **impactes ecològics i socials**

MODEL DE PRODUCCIÓ AGROINDUSTRIAL

COM ES PRODUEIXEN ELS ALIMENTS QUE
ARRIBEN A CASA?

Producció industrial

Model dominant en els
últims 50 anys

L'agroindústria es
caracteritza per:

Productes químics :
Pesticides + fertilitzants+
fàrmacs (hormones)

Ús intensiu de tecnologia i
maquinària

Monocultius = sembrar el
mateix tipus de cultiu

Ramaderia intesiva

Objectiu = maximitzar "eficiència" i la productivitat

MODEL DE PRODUCCIÓ AGROINDUSTRIAL

COM ES PRODUEIXEN ELS ALIMENTS QUE
ARRIBEN A CASA?

Productes químics :
Pesticides + fertilitzants +
fàrmacs (hormones)

Ús intensiu de tecnologia i
maquinària

Monocultius = sembrar el
mateix tipus de cultiu

Ramaderia intesiva

**Quins recursos necessita el
model agroindustrial?**

MODEL DE PRODUCCIÓ AGROINDUSTRIAL

COM ES PRODUEIXEN ELS ALIMENTS QUE
ARRIBEN A CASA?

Quins recursos necessita el model agroindustrial?

El cicle de l'alimentació

QUINS IMPACTES ECOLÒGICS I SOCIALS
S'ASSOCIEN AL MODEL DE PRODUCCIÓ
AGROINDUSTRIAL?

Model actual dominant: cadena de producció global + model agroindustrial

“S'estima que al 2022 van patir **fam** a tot el món de 691 a **783 milions de persones**.
Mentre que **33 milions de menors** de cinc anys al 2022 van patir **sobrepès**”

Informe FAO 2023

CRISIS ECOSOCIAL

“En un món on els **aliments són considerats mercaderia**, tenim dissenyat sistemes productius industrials molt dependents del petroli, amb una alta despesa energètica que comença en l'ús de fertilitzants i altres productes químics i conclou amb un absurd desplaçament d'aliments d'una part a una altra del món” - Duch, G (2010)

El cicle de l'alimentació

QUINS IMPACTES ECOLÒGICS I SOCIALS
S'ASSOCIEN AL MODEL DE PRODUCCIÓ
AGROINDUSTRIAL?

IMPACTES ECOSOCIALS DEL MODEL AGROINDUSTRIAL

Desforestació > tala de boscos

Per a obrir espai per a l'expansió de l'agricultura a gran escala, s'ha desforestat extenses àrees de boscos

Eliminació de les plantes, arbres, animals

Mato Grosso (Brasil) - Greenpeace va identificar finques amb evidència de desforestació recent, causada per la producció de soia i la ramaderia

El cicle de l'alimentació

IMPACTES ECOSOCIALS DE LA DESFORESTACIÓ

**Quins impactes causa
el monocultiu de la
soja a Brasil?**

<https://youtu.be/DiyZAO4FCgc>

El cicle de l'alimentació

QUINS IMPACTES ECOLÒGICS I SOCIALS
S'ASSOCIEN AL MODEL DE PRODUCCIÓ
AGROINDUSTRIAL?

**Quins impactes té l'ús intensiu de fertilitzants
químics i pesticides?**

S'utilitzen per a
augmentar la producció

Contaminació de
la terra i l'aigua

Degradació de la terra
Infiltració a les aigües
subterrànies

El cicle de l'alimentació

ALTRES MODELS DE PRODUCCIÓ

Agroecología

Integra sabers tradicionals amb el coneixement tècnic modern per a obtenir mètodes de producció que **respectin l'ambient** i la societat - No utilitzen productes tòxics, diversitat en els cultius etc.

Importància de les **possibilitats locals**, adaptant-les a les seves condicions agroecològiques

Utilització de menys recursos

Aconseguir no sols metes productives, sinó també la **igualtat social i la sustentabilitat ecològica**

El repte de LEGO!

EL REPTÉ I LA SELECCIÓ

**Cadena de
producció global**
dels aliments que
arriben a casa

**Impactes
ecosocials** del
model agroindustrial
(desforestació, ús
productes tòxics,
etc.)

Característiques del
model de producció
**agroindustrial vs.
producció
agroecològica**

Fem grups de 3/4. Algunes indicacions:

- Tenim 10 minuts per debatre la idea.
- No és possible l'intercanvi de peces de LEGO entre grups.
- És possible repartir tasques i rols (el que construeix, el que cerca fitxes, el que redacta el breu relat de la maqueta etc.)
- Les “peces especials” tenen un funcionament “especial” ;)
- Teniu uns 40 minuts per elaborar la vostra maqueta.

EL REPTE
I LA SELECCIÓ

Selecció de la maqueta amb el
relat més original

**GRÀCIES PER LA
VOSTRA PARTICIPACIÓ**

Margalida Ferrer - Tècnica d'EpTS de
Medicusmundi Mediterrània